

VÄSTERÅS ORNITOLOGISKA KLUBBS INFORMATIONSBLAD

ÅRG 7 1982 NR 3

Utgiven av Västerås Ornitologiska Klubb - VOK och utkommer med fyra nummer årligen.

REDAKTÖR : Åke Berg Flogstavägen 85c 752 63 Uppsala tel 018/463018

I redaktionen : Inga Lindell

Västerås Ornitologiska Klubb c/o Martin Green Ringduvegatan 141 724 70 Västerås
Medlemskap i VOK erhålles genom att betala in 25:- på postgiro

Postgiro : 1 13 30 - 8

Adressändringar meddelas till kassören

ORDFÖRANDE : Per Magnusson Vitmårögatan 2 722 26 Västerås tel 131455

SEKRETERARE : Martin Green Ringduvegatan 141 724 70 Västerås tel 353582

KASSÖR : Ulf Carlson Byggmästarvägen 20 734 00 Hallstah. tel 0220/15606

RAPPORTKOMMITTÉ: Martin Green (rapportmottagare), adress se ovan.
Daniel Green, Hans-Olof Hellkvist och Thomas Skoglund.

ANDRÄKNINGARNA VID ASKÖVIKEN VÅREN 1982

Thomas Skoglund

För andra året i rad utfördes räkning av våtmarksfåglar i Askövikens från islossningen t o m maj månad. För en presentation av projektet, samt för metodbeskrivning m m hänvisas till Skoglund (1981). I år kontrollerades även våtmarkerna väster om viken, dock sporadiskt. Dessa uppgifter håller f n på att samlas in och kommer att sammanställas senare.

Våren 1982 var något tidigare än föregående, åtminstone vad beträffar islossningen. Första vaken dök upp redan 1.4, men viken var isfri först 13.4 och fjärden ytterligare tre dagar senare.

Av årets 63 räkningstillfällen genomfördes 47. Denna vår var vi dock i ovanligt hög grad förskonade från dåligt väder.

Följande personer svarade för årets räkningar: Per Magnusson (9 ggr), Thomas Skoglund (9), Hans-Olof Hellkvist (6), Magnus Liljefors (6), Martin Green (5), Pentti Tatti (5), Tommy Bengtsson (4) och Ola Björnin (3).

Våren 1981 inräknades i snitt 383 fåglar per dag, medan motsvarande siffra för 1982 endast är 234. Minskningen gäller i stort sett över hela linjen, men mest markant för följande arter: svarthakedopping (-64 %), knölsvan (-66 %), stjärtand (-100 %), salskrake (-68 %), storskrake (-78 %) och sothöna (-55 %). Tre arter ökade dock, nämligen grågås (+168 %), kanadagås (+20 %) och knipa +7 %).

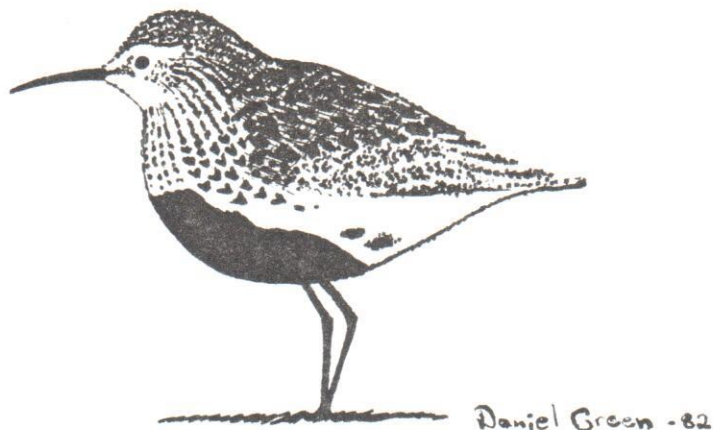
För de flesta av de nämnda arterna är beräkningsunderlagen knappa och förändringarna ligger sannolikt inom felmarginalen. Förändringar av små siffror är väl också mer drastiska procentuellt sett, än större. Ett exempel: låt oss anta att svarthakedoppingen häckade med 7 par i Asköviken 1981 - en ovanligt hög siffra i så fall, 1982 häckade 3 par (Skoglund opubl), en mer normal siffra, men ser vi till minskningen från 1981 uppgår den till 57 %.

Halveringen av antalet sothöns förtjänar dock att synas närmare. En lokal minskning av antalet registrerade exemplar skulle en vår som denna med ovanligt högt vattenstånd kunna förklaras med ökad förekomst av lämplig biotop, då främst i bladvassbältena, som inte kan studeras från Stensjöberget. Om minskningen i Asköviken återspeglar en minskning i hela Nordvästeuropa ligger det nära till hands att utpeka den hårda vintern 1981/82 som boven i dramat. Fortsatta räkningar torde kunna ge svar på detta.

Sambandet mellan vårvattenståndet i Mälaren och rastningsfrekvensen i Asköviken kommer att redovisas senare.

Litteratur

Skoglund, T. 1981. Asköviken som rastlokal för simfåglar våren 1981. Informationsbladet 6: 57-64

APPENDIX. Tabell över rastande våtmarksfåglar i Asköviken 29.3-30.5 1982. Medelvärde ex/dag framräknat genom genomsnittet av femdagarsmedelvärdena. Mediandatum anger (teoretiskt) den tidpunkt då hälften av årssumman registrerats.

Art	Maxantal (datum)	Medelvärde (1981)	Mediandatum (1981)
Skäggdopping	140 (28.4)	50,09(75,09)	3.5 (2.5)
svarthakedopping	6 (5.5)	1,08(2,92)	5.5 (30.4)
häger	1	0,02(0,05)	
knölsvan	7 (12.4)	2,83(8,30)	8.5 (1.5)
sångsvan	5 (21.4)	0,10(1,19)	21.4(20.4)
sädgås	12 (11.4)	0,58(0,00)	
grågås	12 (17.4)	2,68(0,85)	27.4 (15.4)
snögås	1	0,04(0,00)	
kanadagås	4	0,48(0,27)	18.4 (26.4)
bläsand	21 (20.4)	4,53(4,94)	23.4 (2.5)
snatterand	-	0,00(0,05)	
kricka	28 (11.4)	4,33(7,05)	22.4 (1.5)
gräsand	36 (12.4)	6,80(8,64)	20.4 (20.4)
stjärtand	-	0,00(1,22)	(19.4)
årta	2 (11.5)	0,07(0,09)	
skedand	6 (30.4)	0,64(0,40)	29.4 (9.5)
brunand	38 (15.5)	12,13(17,14)	4.5 (5.5)
vigg	143 (1.5)	41,33(50,59)	28.4 (24.4)
knipa	97 (12.4)	25,15(23,32)	18.4 (21.4)
salskrake	8 (18.4)	1,12(3,45)	20.4 (24.4)
storskrake	21 (9.4)	3,18(14,64)	14.4 (23.4)
sothöna	199 (11.4)	72,83(160,68)	20.4 (24.4)
tofsvipa	20 (17.4)	0,83(0,00)	
brushane	28 (5.5)	2,60(1,55)	11.5 (9.5)
storspov	-	0,00(0,03)	
gluttsnäppa	-	0,00(0,05)	
grönbena	6 (18.5)	0,13(0,00)	
silltrut	1	0,02(0,00)	
havstrut	2	0,18(0,00)	